

افزایش ارزش روز سهام، موجب افزایش ثروت سهامداران گردید.

باتوجه به مشکل عدم وجود اطلاعات حسابداری با صحت و دقت بیشتر در شرکت‌هایی که در کنار فعالیت اصلی خود، فعالیت‌های زیست محیطی را هم مدیریت می‌کنند، ضرورت وجود یک سیستم هزینه یابی مناسب احساس می‌شود.

در حال حاضر نگرش تازه ای نسبت به آثار زیست محیطی ناشی از فعالیت صنعتی موسسات انتفاعی بروز کرده است که این موضوع نگاه موسسات انتفاعی را از طراحی محصول و فرایندها تا خدمات پس از فروش دچار تغییرات عمده ای کرده است. این در حالی است که ارزش واقعی منابع طبیعی از جمله هوا، زمین، آب و غیره که برای تولید محصولات مختلف صرف می‌شود، در بهای تمام شده محصولات تولیدی به درستی منعکس نمی‌شود و صنایع سبز علی‌رغم تحمل هزینه های محیطی داخلی نسبت به صنایع غیرسبز مشابه، محصولاتی با کاربرد یکسان تولید می‌کنند. از این رو مدیریت نه تنها در خصوص کارآیی و اثربخشی فعالیت موسسه تحت سرپرستی خود مسئول است بلکه در مقابل هر آنچه که در قبال فعالیت انتفاعی، در مورد مشکلات محیطی بروز می‌کند، نیز مسئول است. یک واحد انتفاعی در کنار مسئولیتهای اقتصادی ناچار است مسئولیت محیطی و یا اجتماعی را نیز بپذیرد.

حسابداری زیست محیطی

حسابداری محیط زیست کاربردهای متفاوتی دارد که از جمله می‌توان حسابداری درآمد ملی، حسابداری مالی و یا حسابداری مدیریت را نام برد، در حالی که حسابداری درآمد ملی از دیدگاه یک مقیاس اقتصاد ملی به منابع و مصارف طبیعی نگاه می‌کند لیکن حسابداری مالی از نگاه استفاده کنندگان گزارشهای مالی به جهت تصمیم گیری و ارائه مسئولیتهای عمومی موضوع را بررسی می‌کند و بالاخره حسابداری مدیریت به عنوان یک سیستم اطلاعاتی با هدف پشتیبانی تصمیمات مدیریتی به موضوع نگاه می‌کند.

به جهت حساسیت موضوع زیست محیطی چه به عنوان یک الزام برون سازمانی و یا درون

حسابداری محیط زیست

نادر کاظم زاده ارسی

دقده

در عصر حاضر باتوجه به وجود برخی از محدودیتهای زیست محیطی به ویژه در تجارت جهانی و تنگ شدن عرصه رقابت، به ناچار بعضی شرکت‌های انتفاعی از یک سو برای رفع این محدودیتهای و دستیابی به درآمد بیشتر و یا کسب محبوبیت تجاری، مجبور به تحمل هزینه های زیست محیطی بوده و از سوی دیگر برای ارزیابی مثبت عملکرد خاص حفاظت از محیط زیست، ناچار به کاهش هزینه های مزبور هستند.

برای مدیریت بر هزینه های زیست محیطی اولین نیاز لزوم شناسایی آنها است و همین طور هزینه یابی محیطی فعالیت است که می‌تواند موجب افزایش ارزش شرکت گردد. استاندارد بین المللی ایزو سری ۱۴۰۰۰ یک سیستم کنترل مدیریتی است که عملکرد زیست محیطی شرکت را به گونه ای تعریف می‌کند که نیازمندیهای این استاندارد را پوشش دهد و در مجموع برای این هدف است که شرکت بتواند فرایندها، ارتباطات و فعالیت‌های خود را بدون ضرر به محیط زیست به انجام برساند. برخی شرکت‌های تجاری ایرانی از جمله شرکت‌های فعال در بورس اوراق بهادار تهران، به

ایجاد سیستم مدیریت زیست محیطی اقدام کرده و اگرچه در این راستا هزینه های واقعی به شرکت تحمیل می‌شود، لیکن در مقابل هزینه ها، منافع و ارزش افزوده ای را به دنبال خواهد داشت. موضوع حسابداری فعالیت‌های زیست محیطی در قالب یک فعالیت مستقل قابل ارزیابی است و از یک طرف بنابه دلیل پیروی از یک الگوی بهبود مستمر در فرایند اجرای ممیزی زیست محیطی، بازخورد لازم سیستم اطلاعاتی حسابداری، تکمیل کننده ممیزی مزبور بوده، امکان ارزیابی عملکرد مدیران را در راستای بهبود مستمر عملی می‌سازد. از طرف دیگر، گزارشگری مالی برون سازمانی، در خصوص عملکرد زیست محیطی، می‌تواند هزینه و منفعت برنامه های زیست محیطی و اهداف مدیریت را برای استفاده کنندگان خارجی فراهم سازد و اگرچه برخی از منافع ناشی از تحمل هزینه های زیست محیطی صرفاً کیفی است و قابل اندازه گیری عینی نیست، لیکن با افشای مناسب در گزارشگری مالی می‌توان دیدگاه مثبتی در میان سهامداران و بازار سرمایه ایجاد کرد و به تبع آن از طریق افزایش (PRICE/EARNING PERSHARE)P/E و نهایتاً

گزارشگری ویژه احساس می گردد.

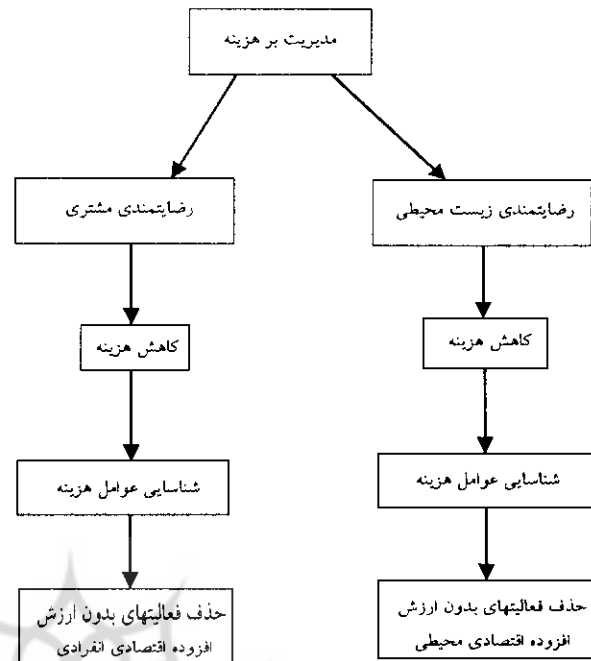
از آن جهت که بنگاههای انتفاعی مخارجی را تحت موضوع زیست محیطی متحمل می شوند، لذا ارائه یک تصویر از عملکرد زیست محیطی که حاوی منافع حاصل از تحمل هزینه های مزبور باشد، باتوجه به ساختار موجود حسابداری، دشوار است، به این جهت بسیاری از بنگاههای انتفاعی هزینه فعالیتهای زیست محیطی را بدون مقابله با منافع آن، تنها به عنوان اقلام هزینه ای منظور کرده و در گزارشگری مالی به گونه ای موثر آنها را افشاء نمی کنند.

افشای هزینه های زیست محیطی در راستای حفظ ثروت سهامداران موجبات افزایش ارزش بنگاه انتفاعی را فراهم می سازد. و اگرچه منافع اینگونه هزینه ها قابل تقویم به ریال نیست، ولی در عین حال ایجاد تمایز در بنگاه انتفاعی به عنوان یک صنعت سبز را موجب می گردد و علی رغم وجود مزیتها در حفظ بازار رقابتی در میان صنایع مشابه غیرسبز، از طریق ایجاد محبوبیت اجتماعی، آثار مفید و مسسوثری بر قیمت سهام اینگونه بنگاهها در بازار بورس اوراق بهادار خواهد داشت، لذا گزارشگری زیست محیطی با نگاه دقیق تری باید مورد توجه مدیران واحدهای اقتصادی باشد، به ویژه واحدهایی که در زمینه زیست محیطی متحمل مخارج زیادی می گردند. □

منابع:

- 1 - KEVIN A. KITZMAN, "ENVIRONMENTAL COST ACCOUNTING FOR IMPROVED ENVIRONMENTAL DECISION MAKING", POLLUTION ENGINEERING, DECEMBER 2001, 20-29.
- 2 - A.J. RICHARDSON, M.WELKER, "SOCIAL DISCLOSURE, FINANCIAL DISCLOSURE AND COST OF EQUITY CAPITAL", ACCOUNTING ORGANIZATIONS AND SOCIETY, 26(2001), 597-616.
- 3 - S.B.HUGHES ET AL. "CORPORATE ENVIRONMENTAL DISCLOSURES: ARE THEY USEFUL IN DETERMINING ENVIRONMENTAL PERFORMANCE?", JOURNAL OF ACCOUNTING AND PUBLIC POLICY, 20(2001), 217-240.
- 4 - ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY, "AN INTRODUCTION TO ENVIRONMENTAL ACCOUNTING AS A BUSINESS MANAGEMENT TOOL", OFFICE OF POLLUTION PREVENTION AND TOXICS, JUNE 1995.

• نادر کاظم زاده ارسبی: کارشناس ارشد حسابداری

شکل ۱ - هزینه یابی زیست محیطی

فروش را شامل می گردد. درحالی که عامل خارجی، رضایتمندی زیست محیطی باشد، آنگاه کاهش هزینه از طریق شناسایی عوامل آن با هدف حذف فعالیتهای بدون ارزش اقتصادی مشکل خواهد شد. به عبارتی هزینه های زیست محیطی گاهی فاقد ارزش افزوده قابل تقویم بوده و بنگاه اقتصادی بنابه این محدودیت تمایلی به حذف فعالیتهای مخرب زیست محیطی ندارد، لیکن کنترل و کاهش هزینه اینگونه فعالیتهای برنامه ریزی می کند و این به آن معناست که مدیریت بر هزینه زیست محیطی با هدف رضایت محیطی عملی است و برای انجام آن ناگزیر به تفکیک هزینه و انتخاب شاخصهای مناسب است.

گزارشگری زیست محیطی

از آنجایی که حسابداری زیست محیطی گزارشگری زیست محیطی را نیز دربردارد و عملکرد زیست محیطی از دید استفاده کنندگان گزارشهای مالی حائز اهمیت است، لیکن اهداف گزارشگری عملکرد اقتصادی با اهداف گزارشگری زیست محیطی کاملاً انطباق نداشته، لذا به جهت محدودیت موجود در علائق استفاده کنندگان، نیاز به الزامات

سازمانی، حسابداری زیست محیطی با قصد هزینه یابی فعالیتهای زیست محیطی پیوند می یابد و موضوع هزینه به جهت واقعی بودن آن و تاثیری که بر عملکرد اقتصادی بنگاه انتفاعی می گذارد بسیار حائز اهمیت است. آثار هزینه های زیست محیطی در فعالیت اقتصادی زمانی قابل توجیه خواهد بود که نکات مثبتی در عملکرد آتی بنگاه انتفاعی به همراه داشته باشد.

هزینه یابی زیست محیطی

حسابداری مدیریت به عنوان یک سیستم پشتیبانی تصمیم در برخورد با هزینه های واقعی متحمله توسط بنگاه تجاری به ناچار هزینه های زیست محیطی را از سایر هزینه ها تفکیک کرده و با نگاهی متفاوت به ارائه اطلاعات مالی در این خصوص می پردازد. مدیریت بر هزینه از یک سو با عوامل خارجی و از سوی دیگر با عوامل داخلی بنگاه اقتصادی درگیر است. اگر عامل خارجی را رضایتمندی مشتری تلقی کرده، آنگاه کاهش هزینه از طریق شناسایی عوامل آن با هدف حذف فعالیتهای بدون ارزش افزوده مواجه است و طیف آن عوامل از طراحی محصول تا خدمات پس از

شرکت مشاورین کیفیت ساز

مورد تأیید مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
در زمینه خدمات مشاوره ای نظامهای مدیریت کیفیت

مشاور امین شما

در استقرار و مفاصل سیستم های کیفیت شامل:

- QUALITY SYSTEM IN HEALTH SERVICES
- INTEGRATED MANAGEMENT SYSTEM
- SUPPLIER CHAIN MANAGEMENT
- PERFORMANCE MEASUREMENT
- PARTICIPATIVE MANAGEMENT
- QUALITY CONTROL CIRCLE
- STRATEGIC MANAGEMENT
- SAPCO 79/SOGEDAC 90
- SUGGESTION SYSTEM
- COST OF QUALITY
- BENCHMARKING
- QUALITY INDEX
- ISO 9000:1994
- ISO 9001:2000
- ISO/IEC 17025
- OHSAS 18000
- ISO/TS 16949
- IBEC / EFQM
- SIX SIGMA
- ISO 14000
- CE-MARK
- QS-9000
- SA 8000
- TE 9000
- TL 9000
- FS 9000
- HACCP
- TQM
- SS

نشانی: تهران - خیابان ولی عصر - روبروی درب اصلی پارک ملت
ساختمان صورتی - طبقه دوم - واحد ۱۷
تلفن: ۰۲۱ ۸۱۶۱۰۰ - ۰۲۱ ۸۱۶۱۰۱ - ۰۲۱ ۸۱۶۱۰۲
تلفکس: ۰۲۱ ۸۱۶۱۰۳ - ۰۲۱ ۸۱۶۱۰۴ - ۰۲۱ ۸۱۶۱۰۵

ما، همیشه شما را تنها نخواهیم گذاشت

شرکت مشاورین کیفیت ساز

شرکت مشاورین کیفیت پرداز

Keyfiyat Pardaz Co.

مشاوره

آموزش

انتشارات

پژوهش

دارای مجوز از وزارت صنایع و معادن

دارای تاییدیه صلاحیت از
مؤسسه استاندارد ایران

- ◆ ISO TS16949
- ◆ OHSAS 18001
- ◆ ISO 17025
- ◆ ISO 14000
- ◆ ISO 9000
- ◆ QS 9000
- ◆ HACCP
- ◆ TQM
- ◆ IMS
- ◆ MIS
- ◆ IT

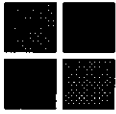

ما همیشه با شما
خواهیم ماند

ISO

تلفکس: ۷۵۳۶۱۱۵ - ۷۵۳۰۶۰۳

WWW.KEYFIYATPARDAZ.COM

کلان سیستم

مشاوران نرم افزار و تکنولوژی اطلاعات IT
(عضو شورای عالی انفورماتیک)

WTO در راه است و رقابت عرصه جهانی پیدا کرده است!!

آیا بدون داشتن قیمت تمام شده محصولات، خدمات و اطلاعات مدیریت به صورتی سیستماتیک، نمیتوان سهمی در بازار رقابتی داشت؟! .

بانگرش (Enterprise Resource Planning) ERP
و بهره گیری از متدولوژی علمی **M Objects** میتوان
به سیستمهای اطلاعاتی مدیریت (MIS) بصورت
Integrated در یک نظام Total Systems دست یافت

5M Objects Model

1 - Money Object:

حسابداری، خزانه (دریافت و پرداخت)، نسبتهای مالی،
بودجه، اموال، بازاریابی و فروش (داخلی، صادرات)

2 - Material Object:

انبار، تدارکات (داخلی، قراردادی، خارجی)، قراردادهای،
کنترل موجودی و حمل

3 - Manpower Object:

پرسنلی، اوقات کارکرد، حقوق و دستمزد، پاداش
افزایش بهره وری، برنامه ریزی آموزشی، ... و
دبیرخانه

4 - Machinery Object:

نگهداری و تعمیرات PM و خدمات پس از فروش CRM

5 - Management Object:

برنامه ریزی و کنترل تولید، مواد و کنترل کیفیت

قیمت تمام شده، سیستم اطلاعاتی مدیریت
کارخانه و ستادی و شاخصهای کلیدی موفقیت CSF

با بهره گیری از **Net Framework** و بکارگیری
به روزترین متدولوژی شناخت، طراحی و برنامه نویسی،
مجموعه فوق بصورت **Web Based** ارائه میگردد.

شرکت کلان سیستم با متجاوز از ۲۵ سال تجربه در IT و
مشاوره مدیریت، آماده همکاری برای تحقق اهداف
مدیریت است.

تلفن: ۸۷۳۸۴۱۲ و ۸۷۲۲۶۸۵ فکس: ۸۷۵۱۸۲۰

www.calansystem.com

نشانی: تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)، کوچه
ششم، ساختمان دی، پلاک ۱۷/۱

ایریسا

(شرکت بین المللی مهندسی سیستم ها و اتوماسیون)

تنها شرکت ایرانی دارای گواهینامه **ISO9001**

در زمینه های طراحی و ایجاد

سیستم های یکپارچه اطلاعات مدیریت

(MIS)

و سیستم های اتوماسیون صنعتی

(PLC, DCS, IPC, SCADA)

بزرگترین شرکت غیر دولتی

در طبقه بندی شورای عالی انفورماتیک کشور

در زمینه های طراحی و پیاده سازی

سیستم های اطلاعات مدیریت و اتوماسیون

با بکارگیری پیشرفته ترین فن آوری و متدولوژی های

مهندسی نرم افزار

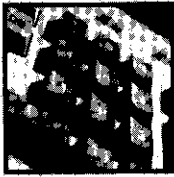
اصفهان: چهارباغ بالا، کوچه شهید هدایتی، شماره ۵

تلفن های: ۰۳۱۱۶۶۱۱۶۲۰ و ۰۳۱۱۸۷۳۴۳۹۶ (۰۲۱)

دورنگار: ۰۳۱۱۶۶۲۴۰۴۱

www.irisa-ir.com

e-mail: irisa@irisamail.com

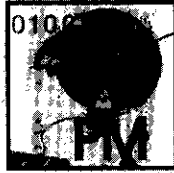
مشخصات نرم افزار :

طراحی شده در محیط ویندوز ، قابل اجرا در شبکه ، انعطاف فوق العاده
امکانات حرفه ای و وسیع ، ارتباط با سایر سیستم ها

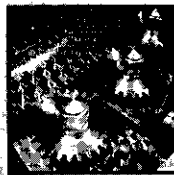
مزایای سیستم :

آموزش و نصب رایگان ، گارانتی یکساله ، پشتیبانی قوی
اجرا شده بطور وسیع در صنایع مختلف ، ارائه خدمات مشاوره ای
جهت پیاده سازی بهینه

مشخصات فنی :

مدیریت اطلاعات فنی ، مدیریت قطعات و مواد ، مدیریت نیروی انسانی
برنامه ریزی فعالیتهای پیشگیرانه
کنترل فعالیتهای اضطراری اصلاحی (PM, EM, CM, ...)

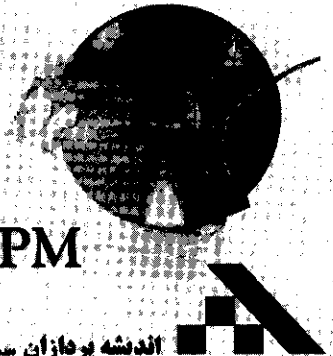
مزایای فعالیتها :

طراحی و مکانیزاسیون سیستم های برنامه ریزی تولید و مواد (MRPI, MRPII)
طراحی و مکانیزاسیون سیستم های انبارداری جامع
طراحی و مکانیزاسیون سیستم های اطلاعاتی مدیریت (MIS)
نرم افزار کنترل مستندات و مدارک جهت استانداردهای ISO

Timar

تیمار

نرم افزار مدیریت نگهداری و تعمیرات

مشاور تخصصی سیستم های مهندسی صنایع
Andisheh Pardazan

۰۹۱۱۲۵۷۲۹۵ - ۸۷۲۵۹۸ - ۸۸۵۰۳۳

موسسه توسعه فرهنگ مشارکت صادق

مشاور و مجری :

- ☛ نظام پیشنهادهای فردی و گروهی (S.S)
- ☛ تشکیل و هدایت گروههای حل مساله (Q.C.C)
- ☛ نظام ساماندهی محیط کار (5S)
- ☛ همایشهای پرورش خلاقیت ، بهبود بهره وری ، T.Q.M ، مشتری مداری ، تکریم ارباب رجوع و ...

موسسه توسعه فرهنگ مشارکت

اجرای دوره های

- مدیریت استراتژیک
- کارگاه سنجش بهره وری
- گمبا کایزن
- نیازسنجی آموزشی
- ارزیابی عملکرد

یک همایش رایگان
هدیه ما به شما

فلکه دوم صادقیه . بلوار آیت الله کاشانی . مجتمع البرز . طبقه ۲ واحد ۱۱
تلفکس : ۴۰۵۰۳۳۸ همراه : ۰۹۱۳۲۱۰۶۲۰۶